

ORIENTAČNÍ ZPRÁVA

o činnosti zakázané "Federace lokomotivních čet"

Čs. kontrarozvědka od roku 1969 sleduje nepřátelskou činnost "Federace lokomotivních čet" (dále FLČ). Důvodem k rozpracování této nezákonné organizace se stala její činnost v letech 1968-69, kdy ve značné míře ochromovala plynulost železničního provozu a představovala nejvyšší koncentrací pravicových, protisovětských a protisocialistických sil v oblasti železniční dopravy.

Federace lokomotivních čet byla ustanovena koncem dubna 1968 na celostátní konferenci a měla být obdobou stejné organizace zrušené v roce 1947. Vznik této organizace byl problematický a od samého začátku v rozporu se státními a politickými zájmy ČSSR. Řada požadavků vyjádřených ve stanovách a v přijatých rezolucích byla prakticky neřešitelná, jiné zase odporovaly právním normám státu.

Pro tyto důvody nebyl organizační řád FLČ^X rozhodnutím ministerstva vnitra ze dne 25. listopadu 1968 schválen. Rozklad proti tomuto rozhodnutí, předložený ÚV FLČ, byl 25. dubna 1969 zamítnut. Likvidační práce skončily v srpnu 1969.

Od dubna 1968 organizovala FLČ svou činnost bez ohledu na výsledek řízení a schválení organizačního řádu. Legalizaci v resortu ministerstva dopravy si vynutila řadou nátlakových akcí svých členů, zejména několikrát vyhlášenou a prováděnou "pasivní resistencí", která za tehdejšího stavu strojního personálu vážně narušovala plynulost železniční dopravy.

Značně negativní a nebezpečnou úlohu sehrála FLČ v srpnu 1968. Byla jednou z organizací, které se nejvíce exponovaly ve vydávání a rozmnožování letáků a jiných tiskovin. Prostřednictvím lokomotivních čet byly tyto materiály rozesílány do všech oblastí ČSSR. Také po srpnu 1968 se FLČ angažovala v protisocialistických akcích, zejména pak koncem roku 1968 a počátkem r. 1969.

FLČ měla prakticky v držení celou železniční dopravu. V důsledku vyhlašování nereálných sociálně právních požadavků podařilo se jí z celkového počtu 25.000 pracovníků lokomotivních čet získat téměř 24.000 členů. V republice bylo ustaveno 113 základních organizací FLČ. Do ústředního výboru býv. FLČ bylo zpočátku zvoleno 18 členů, později se počet zvýšil na 30 členů. Aparát ÚV FLČ měl kromě externích pracovníků 20 stálých zaměstnanců.

Zdrojem majetkové podstaty byly odvody členských příspěvků od členů základních organizací FLČ, které od května 1968 do března 1969 představovaly částku 4,845.371 Kčs. Ostatní tržby - prodej odznaků, výtěžek z akcí apod. - činily 87.988 Kčs. Ze závěrečné zprávy likvidační skupiny FLČ o finančním hospodaření je patrné, že po vrácení určitého podílu členských příspěvků ZO FLČ, bylo zhruba 82 % peněžních prostředků použito na sociální účely a 18 % k financování ústředí.

Zbytek finančních prostředků, který zůstal po práci likvidační skupiny FLČ, ve výši 29.970 Kčs, byl vinkulován na vkladní knížku na jméno člena ÚV FLČ Antonína RANDY pro eventuální platby nepředvídaných pohledávek za FLČ. Později tato částka byla předána na účet "777" - vesničky SOS.

Po likvidační činnosti FLČ byly zjištěny poznatky, že někteří členové bývalého ÚV FLČ se snažili z fondu FLČ ukrýt větší částku peněz, ze kterých měla být "persekuovaným" funkcionářům vyplácena podpora. Tyto poznatky byly zjišťovány i v pozdější době. Rozšiřoval je většinou člen býv. ÚV FLČ Vojtěch ŠTASTNÝ. Z jeho vyjádření vyplývá, že si vzal k dispozici z fondu FLČ částku 290.000 Kčs, tajemník ÚV FLČ Karel BÁSEK 400.000 Kčs a člen ÚV FLČ Antonín RANDA kolem 300.000 Kčs.

Výbor lidové kontroly, který na požadavek kontrarozvědky v roce 1971 prováděl prověrku finančního hospodaření organizace FLČ, nezjistil žádných rozporů. Naopak uvedl, že závěrečná zpráva o ukončení likvidace FLČ je až nápadně přesná.

Bližší poznatky o ukrytí peněz z fondu FLČ nebyly zatím zjištěny. Rovněž nebyly zjištěny poznatky, ze kterých by bylo patrné, že uvedení funkcionáři používají tyto peněžní částky k podpoře některých členů FLČ, případně k provádění jiné nepřátelské činnosti.

Rozhodnutí ministerstva vnitra nepovolit FLČ vyvolalo mezi členy v celé ČSSR velkou nespokojenost a dezorientaci. Někteří funkcionáři začali usilovat o obnovení podpůrného spolku "STEPHENSON", jehož mezinárodní ústředí je v Anglii. Vydané stanovky však ministerstvo vnitra zamítlo a spolek nepovolilo. Řada funkcionářů a členů otevřeně projevovala svůj záporný postoj k politice strany a vlády různými nepřátelskými akcemi, jako např. rozšiřování protistátních letáků, psaní hanlivých nápisů a jednotlivci přistupovali až k provádění sabotážní činnosti.

(Strojvedoucí Marian TEREŠ, býv. člen ÚV FLČ ze Zvolena a strojvedoucí Josef KAŇKA ze Žiliny, kteří byli v roce 1969 odsouzeni k odnětí svobody na dobu 3 let pro sabotáž při přepravách sovětské vojenské techniky.)

Většina členů zakázané FLČ se však od nepřátelských projevů a samotné FLČ distancovala a postupně obnovila své členství v ROH, i když nelze přehlédnout, že motivem tohoto jednání v řadě případů byly hmotné výhody plynoucí z tohoto členství. Na další rozložení členské základny FLČ měly vliv rozkladné akce prováděné v jednotlivých lokomotivních depech, pozitivní vývoj v republice a skutečnost, že hlavní organizátoři FLČ byli propuštěni z ČSD, případně přeřazeni na jiná pracoviště. Tím došlo k částečnému narušení styků a snížení možností ovlivňování řadových pracovníků.

Z rozboru současných poznatků získávaných rozpracováním FLČ vyplývá, že větší část bývalých funkcionářů a členů nemá zájem na této organizaci, plně se podílí na činnosti hospodářských jednotek ČSD, veřejných schůzích a brigádách.

Měřítkem situace v jednotlivých lokomotivních depech může být i průběh voleb do ZV ROH, které se konaly koncem minulého a počátkem letošního roku. Do ZV ROH nebyli navrhováni ani zvoleni téměř žádní aktivní členové nebo funkcionáři FLČ. V převážné většině lokomotivních dep nebylo ke kandidátkám do ZV ROH připomínek a téměř všichni navrhovaní byli zvoleni.

Přes tyto pozitivní skutečnosti se však ukazuje, že někteří členové bývalé FLČ se dosud nevzdali svého nepřátelství, což se projevuje v páchání verbální trestné činnosti. V průběhu roku 1971 a 1972 bylo za tuto trestnou činnost odsouzeno 8 členů a funkcionářů bývalé FLČ. Nepřátelství se projevuje i v tom, že do současné doby emigrovalo 82 členů bývalé FLČ.

V některých lokomotivních depech se však zcela nepodařilo překonat negativní vliv programu FLČ, který je stále ožívován reakčně zaměřenými pracovníky

a působením některých skupin složených z funkcionářů bývalé FLČ.

Operativní rozpracování aktivních členů a funkcionářů bývalé FLČ je od roku 1971 řízeno celostátně v akci "FEDERACE". Centrální řízení, jednotný plánovaný postup všech S-StB a koordinace poznatků se osvědčily a umožnily získat určitý přehled o činnosti členů a funkcionářů bývalé FLČ a zajistit jejich operativní kontrolu. Je vytypováno 77 osob, k nimž jsou podle plánu prováděny další agenturní opatření. Ve 14ti operativních svazcích je rozpracováno 17 aktivních funkcionářů této organizace. Hlavní pozornost je soustředěna na 7 členů bývalé ÚV FLČ.

Malá operativní pozornost byla věnována členům a funkcionářům bývalé FLČ, kteří po srpnu 1968 uprchli do kapitalistických států. Podle posledních údajů emigrovalo z řad FLČ 82 osob a lze předpokládat, že se budou snažit navázat spojení na bývalé pracoviště.

V Praze dne 3. ledna 1970

Hlavní správa StB ČSR
5. odbor